

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

108

Ko se je že toliko popravil, da je mogel že na vrt, pravi Monsoreau Remyju, svojemu zdravniku, ki ga je zares rešil:

«Se nocoj se bomo preselili!»

«Zakaj?» vpraša Remy. «Ali ni tukaj dovolj dober zrak ali nimate dovolj razvedrila?» «O, še preveč ga imam in razburjenje povzroči. Vojvoda neprestano dohaja v posete in z njim trideset plemičev, in zvenket njihovih ostrug me vznemirja. Jaz bi rad nekoliko samotarij. Zapovedal sem zato, da se pripravi v red moja mala hišica poleg stolpa.»

Bussy, ki je bil prisoten, se zaljubljeno spogleda z Dianom. In oba sta za hip obudila stare spomine, ne da bi bil Monsoreau kaj opazil, ki sicer ni imel ljubosumnja nasproti Bussyju. Še vedno ne. Remy je začel pregovarjati Monsoreaua, da se ne odloči in da bi mu utegnilo škodovati, češ da je ona hišica premahna za njega, kraljevega visokega dostojanstva, nika, in Monsoreau ga pozorno poslušal ter se na tihem čudil, odkod naj bi nek Remy poznal njegovo hišico v kateri nikdar bil! Takoj se mu zbudi nova sumnja, in ni se vzdržal, da ne bi bil Remyja vprašal. Ta je takoj razumel svojo pogreško, ali jo je spretno popravil, češ, da je pred nedavnim še čisto blizu stanoval in mu je torej znan vsak kamen in vsaka hišica v okolici. To je Monsoreaua pomirilo, ker je izgovor bil zares spreten in spretno izrečen. Remy pa dr. stavlja: «Jaz sem zdravnik, ne samo za telo, ampak tudi za dušo. Vidim, da vas vznemirjajo zadeve gospe grofice. Nodselite se torej vi, ampak naj se odseli ona.» «Jaz da se razločim od nje?» klikne Monsoreau in pogleda Dianu, v tem pogledu pa je bilo več ljubosumnega neprijateljstva, kot ljubezni. «Potem pa pustite svoje dostojanstvo, dajte ostavko kot vrhovni lovec. Mislim, da je to najbolje. Kar ako svoji službe ne boste vršili, bo nezadovoljen kralj, ako jo boste pa vršili, boste nezadovoljni...» «Storil bom, kar moram, ali grofice ne pustim!» mračno odgovori Monsoreau. Jedva je grof to izgovoril, čuje se na dvorišču sičen topot konj, in trenutek na to vstopi vojvoda, ne da bi se bil dal prijaviti, kar je samo predprica princev. Monsoreau je prežal in zapazil, da je njegov prvi pogled usmerjen na Dianu. Princ je bil ljubozljivost ga je zato je bolj ozlovoljila. Princ je prinesel Diani neobičajen dar, dodal z zlatim cizeliranim držajem. Na rezilu si videl slajno cizelirano sliko lopova. Psi, konji, lovci, gonjači, divjačina, vse to se je skladno vrstilo, tako da si moral z zadivljenjem gledati ta umotvor. Bil je iz roke italijanskega cizelirja in graverja Benvenuta Cellinija. «Da vidimo!» pravi Monsoreau, ki se je bal, da bi v držaju tega darila bilo skrito ljubavno pismo. Princ prehitel grofa in držaj razstavi. «Vam kot lovcu rezilo, grofici pa držaj!» pravi. Potem vpraša Bussyja: «No, vi ste torej sedaj prijatelj z Monsoreauom?» Diana zardi. Bussy pa je ostal gospod samega sebe in ravnodušno odgovori: «Monseigneur, pozabili ste, da ste mi jutraj zapovedali, naj obiščem gospoda

de Monsoreaua, se informiram, kako je z njegovim zdravjem in vam na to poročam. Jaz sem vedno rad vršil zapovedi vaše visokosti.» «Istina je!» potrdi vojvoda malomarno in sede k Diani. Potem pravi: «Grofo, pri vas v sobi mi je prevroče. Ali ne bi bilo bolje, da se šetamo na vrtu?» Soprog in ljubavnik izmenjata ljut pogled. Diana vstane in da princu roko, pa tudi Monsoreau vstane in zaprosi Bussyja, naj ga povede za ženo na vrt. «O, o!» se začudi vojvoda, vam se pa zdravje naglo vrača! «Da, monseigneur, in nadejam se, da bom v kratkem mogel gospo de Monsoreau povsod spremljati!» In sedel je na vrtu na mesto, odkoder je mogel princa neprestano opazovati. «Čujte, grof,» pravi potem Bussyju, «bodite tako ljub in zvest, in storite mi to uslugo. Jaz še ne morem. Spremite morda še nocoj gospo grofico v ono malo mojo hišico kraj Bastilje, naj stanuje ona tamkaj. Jaz sem jo v Meridoru otel iz krempljev tega lastnega, pa ne morem dopustiti, da bi postala v Parizu njegov plen.» Remy pa je nasvetoval Bussyju v prisotnosti Monsoreauovi, naj ne sprejme tega poverenja, ker je vendar vojvodov pristaš in bi mu vojvoda kaj takšnega nikdar ne odpustil. Monsoreau je moral videti, da je naloga za Bussyja pretežka. Zato izjavi, da bo pač sam odvedel grofico tjakaj, in da bo selitev že jutri ali najkasneje pojutrišnjem. «Ali ste znoreli?» pravi Bussy. «Svoje mesto boste pa izgubili!» «To je mogoče, ali ženo bom obdržal!» pravi Monsoreau in namršči čelo.

In grof je zares še istega večera odvedel svojo ženo v znano nam hišico v ulico pod Bastiljo, v hišo, kjer se je naša povest začela in kjer se bodo sedaj naglo odigrali usodni dogodki, ki vsrčujejo povest o usodi mnogih oseb, ki so nam znane in ljube. Remy je šel z Monsoreauom, in z Jerico sta se zopet pobotala, kar je Remy storil, da bo mogel biti svojemu gospodarju zopet v korist, kakor nekoč, na istem mestu.

Diana se je zopet nastanila v svoji sobi, kakor nekda. V sobi polni grenkih in sladkih spominov. Samo hodnik jo je delil od grofove spalnice in bolniške sobe. Bussy je bil v skrbih, ali Monsoreau si je veselo mel roke, razmišljajoč, kako se bo vojvoda ljutil zaradi te previdnosti.

XV.

OBISK V DOMU TOURNELLES.

Vojvoda se je že ob odhodu Diane iz Meridora silno razljutil. Zaliubil se je v to ženo ponajveč zaradi tega, ker so mu jo odvedli. Poznavaoč odločnost grofa de Monsoreaua, je postal tudi sam pripravljen na udarec, seveda udarec intrige, ne udarec odkritega sovražstva. Sicer pa je vedel, da se mora on bolj bati Monsoreaua, kakor obratno. Vendar ga pa to ni več toliko plašilo, kakor nekoč, kajti v zadnjih političnih spletkah je dobil sam o sebi boljše mnenje in nekaj več odločnosti. Doba je bila povoljna za mračne mahinacije, in okrog vojvode se je poleg nekaj čestitih plemičev vrzelo tudi nekaj temnih eksistenc, ki so mu svetovali vsakojaka podjetja. Tudi so nekateri posredniki spajali osnove prinčeve z osnovami doma Guisov, z raznih, da niso izbirali sredstev. Guisi sami pa so stali v ozadju in razumno molčali. Edini Chicot, njihov osebni sovražnik, je budno pazil nad njimi in prežal.

Nasproti Bussyju je vojvoda hlinil prijateljstvo. Vendar je bil nanj že dolgo prav hud. Presedala mu je njegova odločnost in neodvisnost in zlasti mu je bila na poti Bussyjeva poštenost in plemenitost, njegov humor, njegova finoča in razum, izbratka, čutil se je pod njim in ga je zato sovražil, ker ga ni mogel ponižati. Razven tega ga je pa ljubil, da je Bussy mnogo pri

Monsoreauu, ki se napram vojvodi samem kaže tako nezaupnega in odprnega. Vojvoda sam se je tudi preplašil pred obrazbo, katero je bral z lica Diane, ki je sedaj kar sijala veselosti in zdravja. Princ je vedel, da ženo osvaja le ljubezen na ta način, kakor more le sonce osvetaati cvetlico, da cveti in dehti. Diana je bila očitno srečna, in princu Franji je vedno bila na poti tuja sreča, bil je temen, mračen, zavidi in nizek karakter. Rojen kot princ je prišel do moči le z nasiljem in spletkami, s krvjo in otrovami, in je bil najbolj pravi sin svoje matere, stare spletkarice in uporabljalka strupa. Katarine Medičejske. Vedno je bil pripravljen, da uporabi silo in da se osveti, in svetovalec njegov je bil mladi d'Aurilly, pokvarjen plemič. Vojvoda se zato ni hotel ustaviti pred poštenostjo žene niti pred ljubosumnostjo moža, a če bi mogel zadeti še Bussyja, bilo bi mu trojno drago. Zato je nekega dne ukazal, da se zaprežejo konji, in se je s kočijo dal odpeljati v ulico des Tournelles, k mali stari hišici, v katero se je skrčil Monsoreau s svojo rano in svojo ženo.

Bussy je moral s princem.

Vojvoda se je na potu smehljaj. Poznal je malo hišico, seveda ne vedoč, da jo pozna Bussy še bolje in iz novejši dobe. Zauzeli so se na vratih, ne da bi se dal javiti, potem se stopili v prvo nadstropje. V sobo pa je stopil samo princ, Bussy ga je moral čakati v predsobi. Princ je mislil, da bo s to naredbo dosegel kakšno prednost, pa je bilo ravno nasprotno. Princ je bil v sobi sam z Monsoreauom, k Bussyju pa je stopila Diana, ga odvedla v hodnik in ga tam objemala in poljubovala, pod budno stražo Jerice.

Monsoreau je ležal na divanu in smrtno prebledel, ko je za gledal princa, čigar obisk bi bil pričakoval najzadnje. «Monseigneur,» spregovori nadlovec in dhti skrite mržnje, — «v tej ubogi hišici je vaš obisk pač preveč časti za mene!» To je bila očitna ironija, in princ se je napravljal, kakor da je ne razume, marveč je pričel razgovor: «Bolnega prijatelja obiskati, kjerkoli se nahaja, je vendar dolžnost. Hotel sem izvedeti, kako se počutite. Že več dni vas nisem videl! Kako se počutite, grof?» «Mnogo bolje, hvala za vprašanje, visokost. Šetam po sobi, vstajam po malem, potem zopet ležem. Ali čutim, da se mi moč vračajo, in mislim, da bom čez osem dni že povsem zdrav.» «Ali vam je zdravnik priporočil zrak v bližini Bastilje?» vpraša vojvoda nedolžno. «Pa, monseigneur! V palači se nisem dobro počutil radi premnogih in prebučnih posetov. Mir mi je potreben.» Grof je spregovoril to tako odločno, da je princ moral čutiti, kam meri. «Ali tukaj nimate vrta, kakor se mi zdi?» «Vrt mi je bil samo na škodo.» Princ se ugrizne na ustnice, malo pomolči in zopet nadaljuje: «Veste li, da mnogi prosijo kralja za mesto vrhovnega lovca, češ, da ste vi umrli?» «Oho, monseigneur, jamčim vam, da nisem umrl!» «Ali jaz vam ne jamčim. Vi se pokopavate sami, in ste torej toliko kakor mrtvi!» Sedaj se je ugriznil Monsoreau v ustnice, ali je odgovoril: «No, bom pač izgubil službo!» «Zares?» «Da, so neke stvari, ki so mi važnejše kot je služba.» «To je zelo nesebično in hvaležen sem, da ste me opozorili.» «Sem pač takšen!» «Pa ste li morda mnenja, da bi bilo dobro, da izve tudi kralj za vaše stališče?» «Kdo naj mu to pove?» «Če me vpraša, monseigneur, povedati vsebino najinega razgovora.» «Zares, monseigneur, če bi kralj nastavljal ušesa vsemu, kar se po Parizu govori, bi imel kaj poslušati!» «Pa kaj se govori po Parizu, gospod?» vpraša vojvoda in se naglo okrene grofu, kakor da ga je pičila kača. Monsoreau zapazi, da se razgovor ne razvija povoljno, zato je potlačil svojo jezo, postal ravnodušnejši in odgovoril mirno: «Eh, kaj vem jaz, ubog ranjenec!

«Jutrov» roman

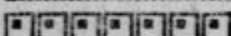
LUCIFER

kateri sicer nikoli ni postal resničen, prepleten s fantastičnim zapletom od začeta do konca, ki prinaša navdušenost čitatelja s interesantnim razmišljanjem vseh hip presenečenja, ki mu še sledi razočaranje in konstatiranje, da so vse stvari, ki se dogajajo, vendarle samo delček velikega, ki se dogaja v celotni zgodovini človeštva.

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice.

Bolj zabavati Vas ne more nobena knjižica!

Vezana stane ... 55 Din
Broširana pa ... 45 Din

Priporočamo

novi izdajo

Janko Kersnikovi

romanovi

Cyclamen

Broš. 22 Din, vez.
27 Din, pošl. 1-25 Din

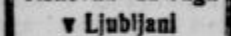
Agitator

Broš. 18 Din, vez.
23 Din, pošl. 1-25 Din

Izdala jih je

Tiskovna družba

v Ljubljani

Posojila proti prvovrstni varnosti ličevo:

ugledni trgovci, tovarne,

hiše in posveta v in

izven Ljubljane.

Točne informacije daje:

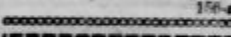
Gospodarska

pisarna d. z. o. z. v

Ljubljani, Wolfova

ulica 1, II. nadst.

156-a

NE POZABITE, da dobite pri kupljenem blagu čez Din 50— 10% popusta samo pri tvrdki B. Veselinoviču i Comp., Maribor, Gosposka ul. 26

Najlepše Velikonočno darilo!
Pozor! Samo 300 Din franko na dom!
Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija, snežno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetju.

Kovinska industrija (Metallindustrie) INŽ. J. & H. BEHL, Maribor, S.H.S. Aleksandrova cesta št. 6.

Pred Veliko nočjo si oglejte
krasno zalogo klobukov vseh vrst. Vsakdo, ki ima namen kupiti klobuk, naj ne pozabi si ga izbrati o najcenejši zalogi klobukov
Jos. Pock nasl. A. Jamnik, Ljubljana Stari trg

Velicecene dame, katere žele fine
moderne slamnike
naj si ogledajo
modni salon Angela Pekolj
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12
Preoblikovanja in modni izmenjave se točno izvršujejo.
— Žalni klobuki vedno v zalogi. —

Razglas.
Po naredbi ministrstva vojske in mornarice Pov. M. broj 3671/A, z dne 12. decembra 1924

se sprejme meseca novembra 1925
150 mladeničev za gojence v brodersko podčastniško šolo mornarice v Šibeniku (Dalmacija).

Pogoji za sprejem so:

1. Naše državljanstvo (domovnica).
2. Starost 16 do 19 let (rojstni list).
3. Najmanj 4 razrede osnovne šole (šolsko izpričevalo).
4. Neomadeževano vedenje (nравstveno izpričevalo).
5. Dovolitev starišev (po predpisnem vzorcu).
6. Samski stan (potrdilo župnega urada).
7. Krepko zdravje (izpričevalo vojaškega zdravnika).

Lastnoročno pisane prošnje z natančnim naslovom prošilca je do 30. septembra 1925 predložiti komandantu broderske podčastniške šole mornarice v Šibeniku, Dalmacija. Prošnja in priloge morajo biti kolekovane. Pojasnila daje mestni vojaški urad v Mestnem domu.

J. WANER
Velika zaloga klobukov za gospode in dečke. Različne čepice.

Kupi se TAKOJ dobro ohranjen
parni kotel
cirka 1000 (lisoč) litrov vode, 14 m² kurilne ploškov. Ponudba z opisom pritiska itd. do inkluзивe 6. aprila na poštni predal št. 164, Ljubljana.

Damski klobuki in slamniki!
Najmodernejši modeli! 1704-a. Žalni klobuki! Velika izbira! Popravila najceneje!
Modni salon Ivanka Stegnar,
LJUBLJANA, Rimska cesta št. 10.

Sprejme se korespondenta
ki zna razven slovenščine, srbohrvaščine tudi popolnoma nemško, italijansko ali francosko ter po možnosti tudi še angleško. Ekspozitni akademiki imajo prednost. Ponudbe pod K. T. V. na upravo tega lista. 1724-e

Zahvala.
Vsem, ki so nam ob težki izgubi dobrega strica, gospoda
PAVLA HIRSCHMANN
privatnega uradnika
Izrazili svoje sočutje, se najtopleje zahvaljujemo.
Posebno se zahvaljujemo pred. g. rektorju P. Tomcu za tolažbo in obiske v težki bolezn. Dalje se zahvaljujemo vsem gg. zdravnikom, blagorodni gospe dr. Silevčevi za vse usluge, izkazane pokojnemu, družstvu „Slavec“ za gnilivo pelje, kakor tudi vsem za poslano cvetje. Iskreni „Bog plačaj!“ tudi vsem, ki so pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.
Ljubljana, dne 30. marca 1925.
Žalujoči ostali.

Zahvala.
Za izraženo sočustvovanje in iskano nam sožalje ob prerani smrti naše nepozabne soproge in mamice, gospe
Marije Tekavčič
roj. Nigrin
kakor tudi za tako množično spremljevanje na njeni poslednji poti izrekamo vsem in vsakemu našo najpriščnejšo zahvalo.
Posebej pa nas veže dolžnost, izreči javno zahvalo gospe Rosy dr. Bleiweisovi, ki nam je v dnehi največje tuge in bolesti stala brezprimerno požrtvovalno na strani in nam lajšala neskončno bol, dalje vsem darovalcem prekrasne cvetje, s katerim so počastili blagopokojno, ki je cvetelo tako priščno ljubila.
1734-a
Žalujoči ostali.

Zadružna hranilnica
registrovana posojilna in gospodarska zadruga z o. z.
v Ljubljani
Sv. Petra cesta šte. 10
sprejema vloge na hranilno knjižico in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Večje in stalne vloge z odpo-vednim rokom obrestuje po dogovoru. Daje posojila proti vknjižbi, poroštvu in zastavitvi.